

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2205/2563

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง พ.ร.บ.ห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ. 2475 มาตรา 3, ป.พ.พ. มาตรา 654, ป.พ.พ. มาตรา 407

ย่อ / หลักกฎหมาย

คดีนี้จำเลยทั้งสามให้การโดยชัดแจ้งยอมรับว่าจำเลยที่ 1 ที่ 2 กู้ยืมเงินโจทก์หลายครั้งและร่วมกันส่งจ่ายเช็คพิพาททั้งสองฉบับ โดยมีจำเลยที่ 3 ลงลายมือชื่อสลักหลังเช็คพิพาททั้งสองฉบับส่งมอบแก่โจทก์ แต่ปฏิเสธว่า มีการชำระหนี้การกู้ยืมเงินครั้งก่อน ๆ ไว้เกิน ซึ่งจะต้องนำมาหักกลบลบหนี้ตามเช็คพิพาทในคดีนี้ จำเลยทั้งสามย่อมมีการกระการพิสูจน์ให้รับฟังข้อเท็จจริงเป็นยุติเพื่อให้จำเลยทั้งสามหลุดพ้นจากการชำระหนี้ตามฟ้อง แต่พยานหลักฐานของจำเลยทั้งสามไม่มีน้ำหนักรับฟังให้เป็นยุติสมแก่การกระการพิสูจน์ตามคำให้การอันจะทำให้จำเลยทั้งสามหลุดพ้นจากความรับผิดชอบ ประเด็นเรื่องดอกเบี้ยเกินอัตรานั้น ในประเด็นนี้โจทก์ฟ้องให้จำเลยชำระหนี้ตามเช็คสองฉบับ รวมยอดต้นเงิน 9,000,000 บาท จำเลยทั้งสามอ้างว่าชำระหนี้แล้วโดยการหักกลบ การกระการพิสูจน์ในปัญหาข้อนี้จึงตกแก่จำเลยทั้งสาม แต่จำเลยทั้งสามนำสืบเพียงรวม ๆ ว่ามีการชำระหนี้โจทก์ไว้เกินจำนวนหนี้ แต่ไม่ชัดว่าเป็นการชำระหนี้ตามเช็คฉบับใด จำนวนเท่าใด จึงยังฟังไม่ได้ตามที่จำเลยทั้งสามอ้าง คดีทั้งสองสำนวน ศาลชั้นต้นพิจารณาและพิพากษารวมกัน โดยเรียกโจทก์และจำเลยที่ 1 ถึงที่ 3 ทั้งสองสำนวนว่า โจทก์และจำเลยที่ 1 ถึงที่ 3 โจทก์ทั้งสองสำนวนฟ้องขอให้จำเลยทั้งสามร่วมกันชำระเงินจำนวน 9,000,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้นแก่โจทก์ จำเลยทั้งสามให้การและแก้ไขคำให้การทั้งสองสำนวนขอให้ยกฟ้อง ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยทั้งสามร่วมกันหรือแทนกันชำระเงิน 9,000,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าวนับแต่วันถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น กับให้จำเลยทั้งสามร่วมกันใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์ โดยกำหนดค่าทนายความ

คำพิพากษา

8,000 บาท ส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีให้เป็นพับ จำเลยทั้งสามอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 6 พิพากษายืน คืบค่าขึ้นศาลในอนาคต 100 บาท ให้แก่จำเลยทั้งสาม ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ จำเลยทั้งสามฎีกา โดยได้รับอนุญาตจากศาลฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงเป็นยุติตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 6 โดยโจทก์และจำเลยทั้งสามมิได้ฎีกาโต้แย้งคัดค้านรับฟังได้ เบื้องต้นว่า จำเลยที่ 1 และที่ 2 ลงลายมือส่งจ่ายเช็คพิพาทจำนวน 2 ฉบับ เป็นเช็คของธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) ฉบับแรกลงวันที่ 9 เมษายน 2558 ส่งจ่ายเงินจำนวน 5,000,000 บาท และฉบับที่สองลงวันที่ 24 เมษายน 2558 ส่งจ่ายเงินจำนวน 4,000,000 บาท โดยมีจำเลยที่ 3 ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นของบริษัทจำเลยที่ 1 ลงลายมือชื่อสลักหลังเช็คพิพาททั้งสองฉบับ จำเลยทั้งสามส่งมอบเช็คพิพาททั้งสองฉบับให้แก่โจทก์เพื่อแลกเงินสดตามจำนวนเงินในเช็คพิพาททั้งสองฉบับจากโจทก์ไปครบถ้วนแล้ว ต่อมาวันที่ 4 เมษายน 2559 โจทก์นำเช็คพิพาททั้งสองฉบับไปเข้าบัญชีเพื่อเรียกเก็บเงินจากธนาคาร แต่ธนาคารตามเช็คปฏิเสธการจ่ายเงินให้เหตุผลว่า เช็คพ้นกำหนดการจ่ายเงินตามเช็คและใบฝากเงิน ประเด็นต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยทั้งสามมีว่า

จำเลยทั้งสามต้องร่วมกันชำระหนี้ตามเช็คพิพาททั้งสองฉบับดังที่โจทก์กล่าวอ้างในคำฟ้องทั้งสองสำนวนหรือไม่ ประเด็นนี้ตามคำฟ้องของโจทก์ทั้งสองสำนวนแสดงโดยแจ้งชัดซึ่งสภาพแห่งข้อหา และข้ออ้างที่อาศัยเป็นหลักแห่งข้อหาเช่นว่านั้นว่า จำเลยที่ 2 ในฐานะกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนจำเลยที่ 1 และในฐานะส่วนตัว เป็นผู้ลงลายมือชื่อของตนส่งจ่ายในเช็คพิพาททั้งสองฉบับ จำเลยที่ 3 เป็นผู้ลงลายมือชื่อผู้สลักหลังเช็คพิพาททั้งสองฉบับ จะต้องร่วมกันรับผิดชอบหนี้ความแห่งเช็คพิพาททั้งสองฉบับ และมีคำขอบังคับให้จำเลยทั้งสามร่วมกันชำระหนี้ตามเช็คพิพาททั้งสองฉบับรวมจำนวน 9,000,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้นแก่โจทก์ จำเลยทั้งสามแสดงโดยชัดแจ้งในคำให้การทั้งสองสำนวนยอมรับว่า จำเลยที่ 1 และที่ 2 เคยกู้ยืมเงินโจทก์หลายครั้ง และร่วมกันส่งจ่ายเช็คพิพาททั้งสองฉบับ โดยมีจำเลยที่ 3 ลงลายมือชื่อสลักหลังเช็คพิพาททั้งสองฉบับส่งมอบแก่โจทก์เพื่อแลกเงินสดตามคำฟ้องทั้งสองสำนวน แต่ปฏิเสธข้ออ้างตามคำฟ้องของโจทก์ทั้งสองสำนวนว่า จำเลยที่ 1 และที่ 2 ชำระหนี้เงินกู้ยืมไว้เกินกว่าจำนวนหนี้ครั้งก่อน ๆ ซึ่งจะต้องนำมาหักลบกับหนี้ตามเช็คพิพาทในคดีนี้ จำเลยทั้งสามย่อมมีภาระการพิสูจน์ให้รับฟังข้อเท็จจริงเป็นยุติเพื่อเป็นเหตุให้หลุดพ้นจากการชำระหนี้ตามคำฟ้องทั้งสองสำนวน ซึ่งจำเลยทั้งสามก็อ้างว่า จำเลยที่ 1 และที่ 2 กู้ยืมเงินโจทก์ตั้งแต่ปี 2550 ถึง 2558 การชำระหนี้เกินยอดหนี้เพื่อให้โจทก์เห็นความสามารถในการชำระหนี้ของจำเลยทั้งสาม และเงินที่ชำระหนี้เกินเปรียบเสมือนหลักประกันที่จำเลยทั้งสามให้ไว้กับโจทก์ การกู้ยืมเงินระหว่างจำเลยที่ 1 และที่ 2 กับโจทก์มีข้อตกลงให้การชำระหนี้แต่ละครั้ง จำเลยที่ 1 และที่ 2 ต้องพยายามหาเงินมาชำระหนี้เกินจำนวนหนี้ที่จำเลยที่ 1 และที่ 2 อ้างชำระแก่โจทก์ เมื่อมีการเลิกกู้ยืมเงินโจทก์แล้วค่อยมาหักลบกลบหนี้กัน ข้อกล่าวอ้างตามฎีกาของจำเลยทั้งสามนับว่าเป็นเรื่องที่ขัดต่อเหตุและผล ผิดปกติวิสัยของวิถีทางธุรกิจแห่งการกู้ยืม พยานหลักฐานที่ฝ่ายจำเลยทั้งสามนำสืบไม่มีน้ำหนักรับฟังข้อเท็จจริงให้เป็นยุติสมแก่ภาระการพิสูจน์ตามคำให้การทั้งสองสำนวนว่า จำเลยที่ 1 และที่ 2 ชำระหนี้เงินกู้ยืมตามจำนวนเงินในเช็คพิพาททั้งสองฉบับไปแล้ว อันจะเป็นเหตุให้จำเลยทั้งสามหลุดพ้นจากการชำระหนี้ตามคำฟ้องทั้งสองสำนวนแก่โจทก์ ดังที่จำเลยทั้งสามกล่าวอ้างในฎีกาแต่ประการใด ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 6 พิพากษายืนตามศาลชั้นต้นให้จำเลยทั้งสามร่วมกันชำระหนี้แก่โจทก์ตามคำฟ้องทั้งสองสำนวนมานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาในประเด็นนี้ของจำเลยทั้งสามฟังไม่ขึ้น ประเด็นที่จำเลยทั้งสามฎีกาว่า โจทก์นำสืบอ้างว่าคิดดอกเบี้ยจากจำเลยทั้งสามในอัตราร้อยละ 3 ต่อเดือนหรืออัตราร้อยละ 36 ต่อปี เป็นการคิดดอกเบี้ยเกินอัตราที่กฎหมายกำหนด อันเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ.2475 มาตรา 3 ประกอบประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 654 มีผลให้ดอกเบี้ยดังกล่าวตกเป็นโมฆะ กรณีถือไม่ได้ว่าจำเลยที่ 1 และที่ 2 ชำระหนี้โดยจงใจฝ่าฝืนข้อห้ามตามกฎหมายหรือเป็นการกระทำความผิดตามอำเภอใจเหมือนหนึ่งว่าเพื่อชำระหนี้โดยรู้อยู่ว่าตนไม่มีความผูกพันตามกฎหมายที่ต้องชำระ อันจะเป็นเหตุให้จำเลยที่ 1 และที่ 2 ไม่มีสิทธิได้รับทรัพย์สินนั้นคืนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 407 เมื่อดอกเบี้ยของโจทก์เป็นโมฆะเท่ากับสัญญากู้ยืมหรือแลกเช็คเป็นเงินสดมิได้มีการตกลงเรื่องดอกเบี้ยกันไว้ โจทก์ไม่มีสิทธิได้ดอกเบี้ยก่อนผิดนัด และไม่อาจนำเงินที่จำเลยที่ 1 และที่ 2 ชำระแก่โจทก์มาแล้วไปหักออกจากดอกเบี้ยที่โจทก์ไม่มีสิทธิคิดได้ ต้องนำเงินที่จำเลยที่ 1 และที่ 2 ชำระหนี้ไปชำระต้นเงินทั้งหมด จำเลยทั้งสามสามารถนำเงินจำนวนเงิน 6,055,536 บาท ที่จำเลยที่ 1 และที่ 2 จ่ายเกินไปแก่โจทก์นำมาหักลบกลบหนี้กับเงินจำนวน 9,000,000 บาท ที่จำเลยที่ 1 และที่ 2 เป็นหนี้โจทก์ตามฟ้อง

ทั้งสองสำนวน จำเลยทั้งสามยังคงเป็นหนี้โจทก์อยู่จำนวน 2,383,188 บาท เห็นว่า ในประเด็นนี้ เมื่อโจทก์ฟ้องจำเลยทั้งสามเฉพาะเช็ค 2 ฉบับ รวมยอดต้นเงินตามเช็ค 9,000,000 บาท จำเลยทั้งสามให้การอ้างว่า ชำระหนี้แล้วโดยการหักกลบลบหนี้ การการพิสูจน์ในปัญหาข้อนี้จึงตกแก่ จำเลยทั้งสาม แต่จำเลยทั้งสามนำสืบเพียงรวม ๆ ว่ามีการชำระหนี้โจทก์ไว้เกินจำนวนหนี้ แต่ไม่ชัด ว่าเป็นการชำระหนี้ตามเช็คฉบับใด จำนวนเท่าใด จึงยังฟังข้อเท็จจริงไม่ได้ตามที่จำเลยทั้งสาม กล่าวอ้าง ฎีกาของจำเลยทั้งสามข้อนี้จึงฟังไม่ขึ้นเช่นกัน พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกาให้ เป็นพับ ฎุบบยอฎีกาตัดสินเกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมายคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2208 - 2209/2563 นาย ท.โจทก์บริษัท ย. กับพวกจำเลย ป.วิ.พ. ม. 84/1 คดีนี้จำเลยทั้งสามให้การ โดยชัดแจ้งยอมรับว่าจำเลยที่ 1 ที่ 2 กู้ยืมเงินโจทก์หลายครั้งและร่วมกันส่งจ่ายเช็คพิพาททั้งสอง ฉบับ โดยมีจำเลยที่ 3 ลงลายมือชื่อสลักหลังเช็คพิพาททั้งสองฉบับส่งมอบแก่โจทก์ แต่ปฏิเสธว่า มี การชำระหนี้การกู้ยืมเงินครั้งก่อน ๆ ไว้เกิน ซึ่งจะต้องนำมาหักกลบลบหนี้ตามเช็คพิพาทในคดีนี้ จำเลยทั้งสามยอมมีการการพิสูจน์ให้รับฟังข้อเท็จจริงเป็นยุติเพื่อให้จำเลยทั้งสามหลุดพ้นจาก การชำระหนี้ตามฟ้อง แต่พยานหลักฐานของจำเลยทั้งสามไม่มีน้ำหนักรับฟังให้เป็นยุติสมแก่การ การพิสูจน์ตามคำให้การอันจะทำให้จำเลยทั้งสามหลุดพ้นจากความรับผิด ส่วนประเด็นเรื่อง ดอกเบี้ยเกินอัตรานั้น ในประเด็นนี้โจทก์ฟ้องให้จำเลยชำระหนี้ตามเช็คสองฉบับรวมยอดต้นเงิน 9,000,000 บาท จำเลยทั้งสามอ้างว่าชำระหนี้แล้วโดยการหักกลบ การการพิสูจน์ในปัญหาข้อนี้ จึงตกแก่จำเลยทั้งสาม แต่จำเลยทั้งสามนำสืบเพียงรวม ๆ ว่ามีการชำระหนี้โจทก์ไว้เกินจำนวนหนี้ แต่ไม่ชัดว่าเป็นการชำระหนี้ตามเช็คฉบับใด จำนวนเท่าใด จึงยังฟังไม่ได้ตามที่จำเลยทั้งสามอ้าง คดีทั้งสองสำนวน ศาลชั้นต้นพิจารณาและพิพากษารวมกัน โดยเรียกโจทก์และจำเลยที่ 1 ถึงที่ 3 ทั้งสองสำนวนว่า โจทก์และจำเลยที่ 1 ถึงที่ 3 โจทก์ทั้งสองสำนวนฟ้องขอให้จำเลยทั้งสามร่วมกัน ชำระเงินจำนวน 9,000,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไป จนกว่าจะชำระเสร็จสิ้นแก่โจทก์ จำเลยทั้งสามให้การและแก้ไขคำให้การทั้งสองสำนวนขอให้ ยกฟ้อง ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยทั้งสามร่วมกันหรือแทนกันชำระเงิน 9,000,000 บาท พร้อม ดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าว นับแต่วันถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะ ชำระเสร็จสิ้น กับให้จำเลยทั้งสามร่วมกันใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์ โดยกำหนด ค่าทนายความ 8,000 บาท ส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีให้เป็นพับ จำเลยทั้งสามอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 6 พิพากษายืน คืบค่าขึ้นศาลในอนาคต 100 บาท ให้แก่จำเลยทั้งสาม ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ จำเลยทั้งสามฎีกา โดยได้รับอนุญาตจากศาลฎีกา ศาลฎีกา วินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงเป็นยุติตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 6 โดยโจทก์และจำเลยทั้งสามมิได้ ฎีกาโต้แย้งคัดค้านรับฟังได้เบื้องต้นว่า จำเลยที่ 1 และที่ 2 ลงลายมือส่งจ่ายเช็คพิพาทจำนวน 2 ฉบับ เป็นเช็คของธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) ฉบับแรกลงวันที่ 9 เมษายน 2558 ส่งจ่ายเงิน จำนวน 5,000,000 บาท และฉบับที่สองลงวันที่ 24 เมษายน 2558 ส่งจ่ายเงินจำนวน 4,000,000 บาท โดยมีจำเลยที่ 3 ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นของบริษัทจำเลยที่ 1 ลงลายมือชื่อสลักหลังเช็คพิพาททั้งสอง ฉบับ จำเลยทั้งสามส่งมอบเช็คพิพาททั้งสองฉบับให้แก่โจทก์เพื่อแลกเงินสดตามจำนวนเงินในเช็ค พิพาททั้งสองฉบับจากโจทก์ไปครบถ้วนแล้ว ต่อมาวันที่ 4 เมษายน 2559 โจทก์นำเช็คพิพาท ทั้งสองฉบับไปเข้าบัญชีเพื่อเรียกเก็บเงินจากธนาคาร แต่ธนาคารตามเช็คปฏิเสธการจ่ายเงิน ให้เหตุผลว่า เช็คพ้นกำหนดการจ่ายเงินตามเช็คและใบฝากเงิน ประเด็นต้องวินิจฉัยตามฎีกาของ จำเลยทั้งสามมีว่า จำเลยทั้งสามต้องร่วมกันชำระหนี้ตามเช็คพิพาททั้งสองฉบับดังที่โจทก์กล่าวอ้าง

ในคำฟ้องทั้งสองสำนวนหรือไม่ ประเด็นนี้ตามคำฟ้องของโจทก์ทั้งสองสำนวนแสดงโดยแจ้งชัดซึ่งสภาพแห่งข้อหาและข้ออ้างที่อาศัยเป็นหลักแห่งข้อหาเช่นว่านั้นว่า จำเลยที่ 2 ในฐานะกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนจำเลยที่ 1 และในฐานะส่วนตัว เป็นผู้ลงลายมือชื่อของตนส่งจ่ายในเช็คพิพาททั้งสองฉบับ จำเลยที่ 3 เป็นผู้ลงลายมือชื่อผู้สกลหลังเช็คพิพาททั้งสองฉบับ จะต้องร่วมกันรับผิดชอบเนื้อความแห่งเช็คพิพาททั้งสองฉบับ และมีคำขอบังคับให้จำเลยทั้งสามร่วมกันชำระเงินตามเช็คพิพาททั้งสองฉบับรวมจำนวน 9,000,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้นแก่โจทก์ จำเลยทั้งสามแสดงโดยชัดแจ้งในคำให้การทั้งสองสำนวนยอมรับว่า จำเลยที่ 1 และที่ 2 เคยกู้ยืมเงินโจทก์หลายครั้ง และร่วมกันส่งจ่ายเช็คพิพาททั้งสองฉบับ โดยมีจำเลยที่ 3 ลงลายมือชื่อสกลหลังเช็คพิพาททั้งสองฉบับส่งมอบแก่โจทก์เพื่อแลกเงินสดตามคำฟ้องทั้งสองสำนวน แต่ปฏิเสธข้ออ้างตามคำฟ้องของโจทก์ทั้งสองสำนวนว่า จำเลยที่ 1 และที่ 2 ชำระหนี้เงินกู้ยืมไว้เกินกว่าจำนวนหนี้ครั้งก่อน ๆ ซึ่งจะต้องนำมาหักกลบลบหนี้ตามเช็คพิพาทในคดีนี้ จำเลยทั้งสามย่อมมีภาระการพิสูจน์ให้รับฟังข้อเท็จจริงเป็นยุติเพื่อเป็นเหตุให้หลุดพ้นจากการชำระหนี้ตามคำฟ้องทั้งสองสำนวน ซึ่งจำเลยทั้งสามฎีกาว่า จำเลยที่ 1 และที่ 2 กู้ยืมเงินโจทก์ตั้งแต่ปี 2550 ถึง 2558 การชำระหนี้เกินยอดหนี้เพื่อให้โจทก์เห็นความสามารถในการชำระหนี้ของจำเลยทั้งสาม และเงินที่ชำระหนี้เกินเปรียบเสมือนหลักประกันที่จำเลยทั้งสามให้ไว้กับโจทก์ การกู้ยืมเงินระหว่างจำเลยที่ 1 และที่ 2 กับโจทก์มีข้อตกลงให้การชำระหนี้แต่ละครั้ง จำเลยที่ 1 และที่ 2 ต้องพยายามหาเงินมาชำระหนี้เกินจำนวนหนี้ที่จำเลยที่ 1 และที่ 2 ค้างชำระแก่โจทก์ เมื่อมีการเลิกกู้ยืมเงินโจทก์แล้วค่อยมาหักกลบลบหนี้กัน ข้อกล่าวอ้างตามฎีกาของจำเลยทั้งสามนับว่าเป็นเรื่องที่ขัดต่อเหตุและผล ผิดปกติวิสัยของวิถีทางธุรกิจแห่งการกู้ยืม พยานหลักฐานที่ฝ่ายจำเลยทั้งสามนำสืบไม่มีน้ำหนักรับฟังข้อเท็จจริงให้เป็นยุติสมแก่ภาระการพิสูจน์ตามคำให้การทั้งสองสำนวนว่า จำเลยที่ 1 และที่ 2 ชำระหนี้เงินกู้ยืมตามจำนวนเงินในเช็คพิพาททั้งสองฉบับไปแล้ว อันจะเป็นเหตุให้จำเลยทั้งสามหลุดพ้นจากการชำระหนี้ตามคำฟ้องทั้งสองสำนวนแก่โจทก์ ดังที่จำเลยทั้งสามกล่าวอ้างในฎีกาแต่ประการใด ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 6 พิพากษายืนตามศาลชั้นต้นให้จำเลยทั้งสามร่วมกันชำระหนี้แก่โจทก์ตามคำฟ้องทั้งสองสำนวนมานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาในประเด็นนี้ของจำเลยทั้งสามฟังไม่ขึ้น ประเด็นที่จำเลยทั้งสามฎีกาว่า โจทก์นำสืบอ้างว่าคิดดอกเบี้ยจากจำเลยทั้งสามในอัตราร้อยละ 3 ต่อเดือนหรืออัตราร้อยละ 36 ต่อปี เป็นการคิดดอกเบี้ยเกินอัตราที่กฎหมายกำหนด อันเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ.2475 มาตรา 3 ประกอบประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 654 มีผลให้ดอกเบี้ยดังกล่าวตกเป็นโมฆะ กรณีถือไม่ได้ว่าจำเลยที่ 1 และที่ 2 ชำระหนี้โดยจงใจฝ่าฝืนข้อห้ามตามกฎหมายหรือเป็นการกระทำอันใดตามอำเภอใจเสมือนหนึ่งว่าเพื่อชำระหนี้โดยรู้อยู่ว่าตนไม่มีความผูกพันตามกฎหมายที่ต้องชำระ อันจะเป็นเหตุให้จำเลยที่ 1 และที่ 2 ไม่มีสิทธิได้รับทรัพย์สินนั้นคืนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 407 เมื่อดอกเบี้ยของโจทก์เป็นโมฆะเท่ากับสัญญากู้ยืมหรือแลกเช็คเป็นเงินสดมิได้มีการตกลงเรื่องดอกเบี้ยกันไว้ โจทก์ไม่มีสิทธิได้ดอกเบี้ยก่อนผิดนัด และไม่อาจนำเงินที่จำเลยที่ 1 และที่ 2 ชำระแก่โจทก์มาแล้วไปหักออกจากดอกเบี้ยที่โจทก์ไม่มีสิทธิคิดได้ ต้องนำเงินที่จำเลยที่ 1 และที่ 2 ชำระหนี้ไปชำระต้นเงินทั้งหมด จำเลยทั้งสามสามารถนำเงินจำนวนเงิน 6,055,536 บาท ที่จำเลยที่ 1 และที่ 2 จ่ายเกินไปแก่โจทก์นำมาหักกลบลบหนี้กับเงินจำนวน 9,000,000 บาท ที่จำเลยที่ 1 และที่ 2 เป็นหนี้โจทก์ตามฟ้องทั้งสองสำนวน จำเลยทั้งสามยังคงเป็นหนี้โจทก์อยู่จำนวน 2,383,188 บาท เห็นว่า ในประเด็นนี้

เมื่อโจทก์ฟ้องจำเลยทั้งสามเฉพาะเช็ค 2 ฉบับ รวมยอดต้นเงินตามเช็ค 9,000,000 บาท จำเลยทั้งสามให้การอ้างว่า ชำระหนี้แล้วโดยการหักกลบลบหนี้ การกระทำการพิสูจน์ในปัญหาข้อนี้จึงตกแก่จำเลยทั้งสาม แต่จำเลยทั้งสามนำสืบเพียงรวม ๆ ว่ามีการชำระหนี้โจทก์ไว้เกินจำนวนหนี้ แต่ไม่ขัดว่าเป็นการชำระหนี้ตามเช็คฉบับใด จำนวนเท่าใด จึงยังฟังข้อเท็จจริงไม่ได้ตามที่จำเลยทั้งสามกล่าวอ้าง ฎีกาของจำเลยทั้งสามข้อนี้จึงฟังไม่ขึ้นเช่นกัน พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกาให้เป็นพับ(วิชิต ลีธรรมชโย-เฉลิมชัย ศรีเลิศชัยพานิช-วิบูลย์ แสงชมภู)ศาลจังหวัดนครสวรรค์ - นายสิทธิพร ธีระโกศลศาลอุทธรณ์ภาค 6 - นายวีระชาติ กุลอภัยศิริแหล่งที่มากองทุนช่วยผู้พิพากษาศาลฎีกาแผนกหมายเลขคดีดำศาลฎีกาพ.733-734/2562หมายเลขคดีดำศาลชั้นต้นหมายเลขคดีแดงศาลชั้นต้นหมายเหตุคำพิพากษา: คดีทั้งสองสำนวน ศาลชั้นต้นพิจารณาและพิพากษาร่วมกัน โดยเรียกโจทก์และจำเลยที่ 1 ถึงที่ 3 ทั้งสองสำนวนว่า โจทก์และจำเลยที่ 1 ถึงที่ 3 โจทก์ทั้งสองสำนวนฟ้องขอให้จำเลยทั้งสามร่วมกันชำระเงินจำนวน 9,000,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้นแก่โจทก์ จำเลยทั้งสามให้การและแก้ไขคำให้การทั้งสองสำนวนขอให้ยกฟ้อง ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยทั้งสามร่วมกันหรือแทนกันชำระเงิน 9,000,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี ของต้นเงินดังกล่าว นับแต่วันถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น กับให้จำเลยทั้งสามร่วมกันใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์ โดยกำหนดค่าทนายความ 8,000 บาท ส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีให้เป็นพับ จำเลยทั้งสามอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 6 พิพากษายืน คืบหน้าขึ้นศาลในอนาคต 100 บาท ให้แก่จำเลยทั้งสาม ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ จำเลยทั้งสามฎีกา โดยได้รับอนุญาตจากศาลฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงเป็นยุติตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 6 โดยโจทก์และจำเลยทั้งสามมิได้ฎีกาโต้แย้งคัดค้านรับฟังได้เบื้องต้นว่า จำเลยที่ 1 และที่ 2 ลงลายมือสั่งจ่ายเช็คพิพาทจำนวน 2 ฉบับ เป็นเช็คของธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) ฉบับแรกลงวันที่ 9 เมษายน 2558 สั่งจ่ายเงินจำนวน 5,000,000 บาท และฉบับที่สองลงวันที่ 24 เมษายน 2558 สั่งจ่ายเงินจำนวน 4,000,000 บาท โดยมีจำเลยที่ 3 ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นของบริษัทจำเลยที่ 1 ลงลายมือชื่อสลักหลังเช็คพิพาททั้งสองฉบับ จำเลยทั้งสามส่งมอบเช็คพิพาททั้งสองฉบับให้แก่โจทก์เพื่อแลกเงินสดตามจำนวนเงินในเช็คพิพาททั้งสองฉบับจากโจทก์ไปครบถ้วนแล้ว ต่อมาวันที่ 4 เมษายน 2559 โจทก์นำเช็คพิพาททั้งสองฉบับไปเข้าบัญชีเพื่อเรียกเก็บเงินจากธนาคาร แต่ธนาคารตามเช็คปฏิเสธการจ่ายเงินให้เหตุผลว่า เช็คพ้นกำหนดการจ่ายเงินตามเช็คและใบฝากเงินประเด็นต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยทั้งสามมีว่า จำเลยทั้งสามต้องร่วมกันชำระหนี้ตามเช็คพิพาททั้งสองฉบับดังที่โจทก์กล่าวอ้างในคำฟ้องทั้งสองสำนวนหรือไม่ ประเด็นนี้ตามคำฟ้องของโจทก์ทั้งสองสำนวนแสดงโดยแจ้งชัดซึ่งสภาพแห่งข้อหาและข้ออ้างที่อาศัยเป็นหลักแห่งข้อหา เช่นว่านั้นว่า จำเลยที่ 2 ในฐานะกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนจำเลยที่ 1 และในฐานะส่วนตัว เป็นผู้ลงลายมือชื่อของตนสั่งจ่ายในเช็คพิพาททั้งสองฉบับ จำเลยที่ 3 เป็นผู้ลงลายมือชื่อผู้สลักหลังเช็คพิพาททั้งสองฉบับ จะต้องร่วมกันรับผิดชอบหนี้ความแห่งเช็คพิพาททั้งสองฉบับ และมีคำขอบังคับให้จำเลยทั้งสามร่วมกันชำระเงินตามเช็คพิพาททั้งสองฉบับรวมจำนวน 9,000,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้นแก่โจทก์ จำเลยทั้งสามแสดงโดยชัดแจ้งในคำให้การทั้งสองสำนวนยอมรับว่า จำเลยที่ 1 และที่ 2 เคยกู้ยืมเงินโจทก์หลายครั้ง และร่วมกันสั่งจ่ายเช็คพิพาททั้งสองฉบับ โดยมีจำเลยที่ 3 ลงลายมือชื่อสลักหลังเช็คพิพาททั้งสองฉบับส่งมอบแก่โจทก์เพื่อแลกเงินสดตามคำฟ้องทั้งสองสำนวน แต่

ปฏิเสธข้ออ้างตามคำฟ้องของโจทก์ทั้งสองสำนวนว่า จำเลยที่ 1 และที่ 2 ชำระหนี้เงินกู้ยืมไว้เกินกว่าจำนวนหนี้ครั้งก่อน ๆ ซึ่งจะต้องนำมาหักกลบลบหนี้ตามเช็คพิพาทในคดีนี้ จำเลยทั้งสามย่อมมีภาระการพิสูจน์ให้รับฟังข้อเท็จจริงเป็นยุติเพื่อเป็นเหตุให้หลุดพ้นจากการชำระหนี้ตามคำฟ้องทั้งสองสำนวน ซึ่งจำเลยทั้งสามฎีกาว่า จำเลยที่ 1 และที่ 2 กู้ยืมเงินโจทก์ตั้งแต่ปี 2550 ถึง 2558 การชำระหนี้เกินยอดหนี้เพื่อให้โจทก์เห็นความสามารถในการชำระหนี้ของจำเลยทั้งสาม และเงินที่ชำระหนี้เกินเปรียบเสมือนหลักประกันที่จำเลยทั้งสามให้ไว้กับโจทก์ การกู้ยืมเงินระหว่างจำเลยที่ 1 และที่ 2 กับโจทก์มีข้อตกลงให้การชำระหนี้แต่ละครั้ง จำเลยที่ 1 และที่ 2 ต้องพยายามหาเงินมาชำระหนี้เกินจำนวนหนี้ที่จำเลยที่ 1 และที่ 2 ค้างชำระแก่โจทก์ เมื่อมีการเลิกกู้ยืมเงินโจทก์แล้วค่อยมาหักกลบลบหนี้กัน ข้อกล่าวอ้างตามฎีกาของจำเลยทั้งสามนับว่าเป็นเรื่องที่ขัดต่อเหตุและผล ผิดปกติวิสัยของวิถีทางธุรกิจแห่งการกู้ยืม พยานหลักฐานที่ฝ่ายจำเลยทั้งสามนำสืบไม่มีน้ำหนัก รับฟังข้อเท็จจริงให้เป็นยุติสมแก่ภาระการพิสูจน์ตามคำให้การทั้งสองสำนวนว่า จำเลยที่ 1 และที่ 2 ชำระหนี้เงินกู้ยืมตามจำนวนเงินในเช็คพิพาททั้งสองฉบับไปแล้ว อันจะเป็นเหตุให้จำเลยทั้งสามหลุดพ้นจากการชำระหนี้ตามคำฟ้องทั้งสองสำนวนแก่โจทก์ ดังที่จำเลยทั้งสามกล่าวอ้างในฎีกา แต่ประการใด ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 6 พิพากษายืนตามศาลชั้นต้นให้จำเลยทั้งสามร่วมกันชำระหนี้แก่โจทก์ตามคำฟ้องทั้งสองสำนวนมานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วย ฎีกาในประเด็นนี้ของจำเลยทั้งสามฟังไม่ขึ้น ประเด็นที่จำเลยทั้งสามฎีกาว่า โจทก์นำสืบอ้างว่าคิดดอกเบี้ยจากจำเลยทั้งสามในอัตราร้อยละ 3 ต่อเดือนหรืออัตราร้อยละ 36 ต่อปี เป็นการคิดดอกเบี้ยเกินอัตราที่กฎหมายกำหนด อันเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ.2475 มาตรา 3 ประกอบประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 654 มีผลให้ดอกเบี้ยดังกล่าวตกเป็นโมฆะ กรณีถือไม่ได้ว่าจำเลยที่ 1 และที่ 2 ชำระหนี้โดยจงใจฝ่าฝืนข้อห้ามตามกฎหมายหรือเป็นการกระทำอันใดตามอำเภอใจเสมือนหนึ่งว่าเพื่อชำระหนี้โดยรู้อยู่ว่าตนไม่มีความผูกพันตามกฎหมายที่ต้องชำระ อันจะเป็นเหตุให้จำเลยที่ 1 และที่ 2 ไม่มีสิทธิได้รับทรัพย์สินนั้นคืนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 407 เมื่อดอกเบี้ยของโจทก์เป็นโมฆะเท่ากับสัญญากู้ยืมหรือแลกเช็คเป็นเงินสดมิได้มีการตกลงเรื่องดอกเบี้ยกันไว้ โจทก์ไม่มีสิทธิได้ดอกเบี้ยก่อนผินผัน และไม่อาจนำเงินที่จำเลยที่ 1 และที่ 2 ชำระแก่โจทก์มาแล้วไปหักออกจากดอกเบี้ยที่โจทก์ไม่มีสิทธิคิดได้ ต้องนำเงินที่จำเลยที่ 1 และที่ 2 ชำระหนี้ไปชำระต้นเงินทั้งหมด จำเลยทั้งสามสามารถนำเงินจำนวนเงิน 6,055,536 บาท ที่จำเลยที่ 1 และที่ 2 จ่ายเกินไปแก่โจทก์นำมาหักกลบลบหนี้กับเงินจำนวน 9,000,000 บาท ที่จำเลยที่ 1 และที่ 2 เป็นหนี้โจทก์ตามฟ้องทั้งสองสำนวน จำเลยทั้งสามยังคงเป็นหนี้โจทก์อยู่จำนวน 2,383,188 บาท เห็นว่า ในประเด็นนี้เมื่อโจทก์ฟ้องจำเลยทั้งสามเฉพาะเช็ค 2 ฉบับ รวมยอดต้นเงินตามเช็ค 9,000,000 บาท จำเลยทั้งสามให้การอ้างว่าชำระหนี้แล้วโดยการหักกลบลบหนี้ ภาระการพิสูจน์ในปัญหาข้อนี้จึงตกแก่จำเลยทั้งสาม แต่จำเลยทั้งสามนำสืบเพียงรวม ๆ ว่ามีการชำระหนี้โจทก์ไว้เกินจำนวนหนี้ แต่ไม่ชี้ชัดว่าเป็นการชำระหนี้ตามเช็คฉบับใด จำนวนเท่าใด จึงยังฟังข้อเท็จจริงไม่ได้ตามที่จำเลยทั้งสามกล่าวอ้าง ฎีกาของจำเลยทั้งสามข้อนี้จึงฟังไม่ขึ้นเช่นกัน พิพากษายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกาให้เป็นพับ คู่ฉบับย่อฎีกาตัดสินเกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมายคำพิพากษาศาลฎีกาที่ 2208 - 2209/2563 นาย ท.โจทก์บริษัท ย. กับพวกจำเลย ป.วิ.พ. ม. 84/1 คดีนี้จำเลยทั้งสามให้การโดยชัดแจ้งยอมรับว่าจำเลยที่ 1 ที่ 2 กู้ยืมเงินโจทก์หลายครั้งและร่วมกันส่งจ่ายเช็คพิพาททั้งสองฉบับ โดยมีจำเลยที่ 3 ลงลายมือชื่อสลักหลังเช็คพิพาททั้งสองฉบับส่งมอบแก่โจทก์ แต่ปฏิเสธว่า มีการชำระหนี้การกู้ยืมเงินครั้งก่อน ๆ

ไว้เกิน ซึ่งจะต้องนำมาหักกลบลบหนี้ตามเช็คพิพาทในคดีนี้ จำเลยทั้งสามย่อมมีภาระการพิสูจน์ให้รับฟังข้อเท็จจริงเป็นยุติเพื่อให้จำเลยทั้งสามหลุดพ้นจากการชำระหนี้ตามฟ้อง แต่พยานหลักฐานของจำเลยทั้งสามไม่มีน้ำหนักรับฟังให้เป็นยุติสมแก่ภาระการพิสูจน์ตามคำให้การอันจะทำให้จำเลยทั้งสามหลุดพ้นจากความรับผิด ส่วนประเด็นเรื่องดอกเบี้ยเกินอัตรานั้น ในประเด็นนี้โจทก์ฟ้องให้จำเลยชำระหนี้ตามเช็คสองฉบับรวมยอดต้นเงิน 9,000,000 บาท จำเลยทั้งสามอ้างว่าชำระหนี้แล้วโดยการหักกลบ ภาระการพิสูจน์ในปัญหาข้อนี้จึงตกแก่จำเลยทั้งสาม แต่จำเลยทั้งสามนำสืบเพียงรวม ๆ ว่ามีการชำระหนี้โจทก์ไว้เกินจำนวนหนี้ แต่ไม่ชัดว่าเป็นการชำระหนี้ตามเช็คฉบับใด จำนวนเท่าใด จึงยังฟังไม่ได้ตามที่จำเลยทั้งสามอ้าง คดีทั้งสองสำนวน ศาลชั้นต้นพิจารณาและพิพากษารวมกัน โดยเรียกโจทก์และจำเลยที่ 1 ถึงที่ 3 ทั้งสองสำนวนว่า โจทก์และจำเลยที่ 1 ถึงที่ 3 โจทก์ทั้งสองสำนวนฟ้องขอให้จำเลยทั้งสามร่วมกันชำระเงินจำนวน 9,000,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้นแก่โจทก์ จำเลยทั้งสามให้การและแก้ไขคำให้การทั้งสองสำนวนขอให้ยกฟ้อง ศาลชั้นต้นพิพากษาให้จำเลยทั้งสามร่วมกันหรือแทนกันชำระเงิน 9,000,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปีของต้นเงินดังกล่าวนับแต่วันถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น กับให้จำเลยทั้งสามร่วมกันใช้ค่าฤชาธรรมเนียมแทนโจทก์ โดยกำหนดค่าทนายความ 8,000 บาท ส่วนค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีให้เป็นพับ จำเลยทั้งสามอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค 6 พิพากษายืน คืบคำขึ้นศาลในอนาคต 100 บาท ให้แก่จำเลยทั้งสาม ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นอุทธรณ์ให้เป็นพับ จำเลยทั้งสามฎีกา โดยได้รับอนุญาตจากศาลฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า ข้อเท็จจริงเป็นยุติตามคำพิพากษาศาลอุทธรณ์ภาค 6 โดยโจทก์และจำเลยทั้งสามมิได้ฎีกาโต้แย้งคัดค้านรับฟังได้เบื้องต้นว่า จำเลยที่ 1 และที่ 2 ลงลายมือส่งจ่ายเช็คพิพาทจำนวน 2 ฉบับ เป็นเช็คของธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) ฉบับแรกลงวันที่ 9 เมษายน 2558 สั่งจ่ายเงินจำนวน 5,000,000 บาท และฉบับที่สองลงวันที่ 24 เมษายน 2558 สั่งจ่ายเงินจำนวน 4,000,000 บาท โดยมีจำเลยที่ 3 ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นของบริษัทจำเลยที่ 1 ลงลายมือชื่อสลักหลังเช็คพิพาททั้งสองฉบับ จำเลยทั้งสามส่งมอบเช็คพิพาททั้งสองฉบับให้แก่โจทก์เพื่อแลกเงินสดตามจำนวนเงินในเช็คพิพาททั้งสองฉบับจากโจทก์ไปครบถ้วนแล้ว ต่อมาวันที่ 4 เมษายน 2559 โจทก์นำเช็คพิพาททั้งสองฉบับไปเข้าบัญชีเพื่อเรียกเก็บเงินจากธนาคาร แต่ธนาคารตามเช็คปฏิเสธการจ่ายเงินให้เหตุผลว่า เช็คพ้นกำหนดการจ่ายเงินตามเช็คและใบฝากเงิน ประเด็นต้องวินิจฉัยตามฎีกาของจำเลยทั้งสามมีว่า จำเลยทั้งสามต้องร่วมกันชำระหนี้ตามเช็คพิพาททั้งสองฉบับดังที่โจทก์กล่าวอ้างในคำฟ้องทั้งสองสำนวนหรือไม่ ประเด็นนี้ตามคำฟ้องของโจทก์ทั้งสองสำนวนแสดงโดยแจ้งชัดซึ่งสภาพแห่งข้อหาและข้ออ้างที่อาศัยเป็นหลักแห่งข้อหาเช่นว่านั้นว่า จำเลยที่ 2 ในฐานะกรรมการผู้มีอำนาจกระทำการแทนจำเลยที่ 1 และในฐานะส่วนตัว เป็นผู้ลงลายมือชื่อของตนสั่งจ่ายในเช็คพิพาททั้งสองฉบับ จำเลยที่ 3 เป็นผู้ลงลายมือชื่อผู้สลักหลังเช็คพิพาททั้งสองฉบับ จะต้องร่วมกันรับผิดชอบเนื้อความแห่งเช็คพิพาททั้งสองฉบับ และมีคำขอบังคับให้จำเลยทั้งสามร่วมกันชำระเงินตามเช็คพิพาททั้งสองฉบับรวมจำนวน 9,000,000 บาท พร้อมดอกเบี้ยอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้นแก่โจทก์ จำเลยทั้งสามแสดงโดยชัดแจ้งในคำให้การทั้งสองสำนวนยอมรับว่าจำเลยที่ 1 และที่ 2 เคยกู้ยืมเงินโจทก์หลายครั้ง และร่วมกันสั่งจ่ายเช็คพิพาททั้งสองฉบับ โดยมีจำเลยที่ 3 ลงลายมือชื่อสลักหลังเช็คพิพาททั้งสองฉบับส่งมอบแก่โจทก์เพื่อแลกเงินสดตามคำฟ้องทั้งสองสำนวน แต่ปฏิเสธข้ออ้างตามคำฟ้องของโจทก์ทั้งสองสำนวนว่า จำเลยที่ 1 และที่ 2

ชำระหนี้เงินกู้ยืมไว้เกินกว่าจำนวนหนี้ครั้งก่อน ๆ ซึ่งจะต้องนำมาหักกลบลบหนี้ตามเช็คพิพาทในคดีนี้ จำเลยทั้งสามย่อมมีภาระการพิสูจน์ให้รับฟังข้อเท็จจริงเป็นยุติเพื่อเป็นเหตุให้หลุดพ้นจากการชำระหนี้ตามคำฟ้องทั้งสองสำนวน ซึ่งจำเลยทั้งสามฎีกาว่า จำเลยที่ 1 และที่ 2 กู้ยืมเงินโจทก์ตั้งแต่ปี 2550 ถึง 2558 การชำระหนี้เกินยอดหนี้เพื่อให้โจทก์เห็นความสามารถในการชำระหนี้ของจำเลยทั้งสาม และเงินที่ชำระหนี้เกินเปรียบเสมือนหลักประกันที่จำเลยทั้งสามให้ไว้กับโจทก์ การกู้ยืมเงินระหว่างจำเลยที่ 1 และที่ 2 กับโจทก์มีข้อตกลงให้การชำระหนี้แต่ละครั้ง จำเลยที่ 1 และที่ 2 ต้องพยายามหาเงินมาชำระหนี้เกินจำนวนหนี้ที่จำเลยที่ 1 และที่ 2 ค้างชำระแก่โจทก์ เมื่อมีการเลิกกู้ยืมเงินโจทก์แล้วค่อยมาหักกลบลบหนี้กัน ข้อกล่าวอ้างตามฎีกาของจำเลยทั้งสามนับว่าเป็นเรื่องที่ขัดต่อเหตุและผล ผิดปกติวิสัยของวิถีทางธุรกิจแห่งการกู้ยืม พยานหลักฐานที่ฝ่ายจำเลยทั้งสามนำเสนอไม่มีน้ำหนักรับฟังข้อเท็จจริงให้เป็นยุติสมแก่ภาระการพิสูจน์ตามคำให้การทั้งสองสำนวนว่า จำเลยที่ 1 และที่ 2 ชำระหนี้เงินกู้ยืมตามจำนวนเงินในเช็คพิพาททั้งสองฉบับไปแล้ว อันจะเป็นเหตุให้จำเลยทั้งสามหลุดพ้นจากการชำระหนี้ตามคำฟ้องทั้งสองสำนวนแก่โจทก์ดังที่จำเลยทั้งสามกล่าวอ้างในฎีกาแต่ประการใด ที่ศาลอุทธรณ์ภาค 6 พิจารณายืนตามศาลชั้นต้นให้จำเลยทั้งสามร่วมกันชำระหนี้แก่โจทก์ตามคำฟ้องทั้งสองสำนวนมานั้น ศาลฎีกาเห็นพ้องด้วยฎีกาในประเด็นนี้ของจำเลยทั้งสามฟังไม่ขึ้น ประเด็นที่จำเลยทั้งสามฎีกาว่า โจทก์นำสืบอ้างว่าคิดดอกเบี้ยจากจำเลยทั้งสามในอัตราร้อยละ 3 ต่อเดือนหรืออัตราร้อยละ 36 ต่อปี เป็นการคิดดอกเบี้ยเกินอัตราที่กฎหมายกำหนด อันเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติห้ามเรียกดอกเบี้ยเกินอัตรา พ.ศ.2475 มาตรา 3 ประกอบประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 654 มีผลให้ดอกเบี้ยดังกล่าวตกเป็นโมฆะ กรณีถือไม่ได้ว่าจำเลยที่ 1 และที่ 2 ชำระหนี้โดยจงใจฝ่าฝืนข้อห้ามตามกฎหมายหรือเป็นการกระทำความผิดตามอำเภอใจเสมือนหนึ่งว่าเพื่อชำระหนี้โดยรู้อยู่ว่าตนไม่มี ความผูกพันตามกฎหมายที่ต้องชำระ อันจะเป็นเหตุให้จำเลยที่ 1 และที่ 2 ไม่มีสิทธิได้รับทรัพย์สินคืนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 407 เมื่อดอกเบี้ยของโจทก์เป็นโมฆะเท่ากับสัญญากู้ยืมหรือแลกเช็คเป็นเงินสดมิได้มีการตกลงเรื่องดอกเบี้ยกันไว้ โจทก์ไม่มีสิทธิได้ดอกเบี้ยก่อนผิดนัด และไม่อาจนำเงินที่จำเลยที่ 1 และที่ 2 ชำระแก่โจทก์มาแล้วไปหักออกจากดอกเบี้ยที่โจทก์ไม่มีสิทธิคิดได้ ต้องนำเงินที่จำเลยที่ 1 และที่ 2 ชำระหนี้ไปชำระต้นเงินทั้งหมด จำเลยทั้งสามสามารถนำเงินจำนวนเงิน 6,055,536 บาท ที่จำเลยที่ 1 และที่ 2 จ่ายเงินไปแก่โจทก์นำมาหักกลบลบหนี้กับเงินจำนวน 9,000,000 บาท ที่จำเลยที่ 1 และที่ 2 เป็นหนี้โจทก์ตามฟ้องทั้งสองสำนวน จำเลยทั้งสามยังคงเป็นหนี้โจทก์อยู่จำนวน 2,383,188 บาท เห็นว่า ในประเด็นนี้เมื่อโจทก์ฟ้องจำเลยทั้งสามเฉพาะเช็ค 2 ฉบับ รวมยอดต้นเงินตามเช็ค 9,000,000 บาท จำเลยทั้งสามให้การอ้างว่า ชำระหนี้แล้วโดยการหักกลบลบหนี้ ภาระการพิสูจน์ในปัญหาข้อนี้จึงตกแก่จำเลยทั้งสาม แต่จำเลยทั้งสามนำสืบเพียงรวม ๆ ว่ามีการชำระหนี้โจทก์ไว้เกินจำนวนหนี้ แต่ไม่ชี้ชัดว่าเป็นการชำระหนี้ตามเช็คฉบับใด จำนวนเท่าใด จึงยังฟังข้อเท็จจริงไม่ได้ตามที่จำเลยทั้งสามกล่าวอ้างฎีกาของจำเลยทั้งสามข้อนี้จึงฟังไม่ขึ้นเช่นกัน พิจารณายืน ค่าฤชาธรรมเนียมชั้นฎีกาให้เป็นพับ

องค์คณะ

วิจิต ลิธธรรมชโย · เฉลิมชัย ศรีเลิศชัยพานิช · วิบูลย์ แสงชมภู

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: thai-legal-corpus (CC-BY-4.0) ← deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/2205/2563>